

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Dohodkovni odnosi in sistem nagrajevanja

POMEMBNO PODROČJE PRI URESNIČEVANJU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

MINILO JE ŽE SKORAJ LETO DNI, KAR JE BIL SPREJET ZAKON O ZDRUŽENEM DELU IN VSE BLIŽE JE ZACETEK LETA 1978, KO BODO MORALE IMETI TEMELJNE ORGANIZACIJE TUDI SVOJE OSNOVNE SAMOUPRAVNE AKTE VSKLAJENE Z ZAKONOM. MED NAJVAŽNEJŠA PODROČJA VSEKAKOR SODIJO DOHODKOVNI ODNOSI IN SISTEM NAGRAJEVANJA.

V Brestu smo se lotili tega vprašanja v okviru programa uresničevanja zakona o združenem delu. Pri tem je treba poudariti, da delo ni bilo lahko, saj niso še sprejeti nekateri osnovni zakoni; na primer zakon o ugotavljanju in razporejanju prihodka, zakon o cenah in drugi. Ne glede na te težave pa lahko ugotovimo, da receptov za urejanje dohodkovnih odnosov in nagrajevanja ni, ker te odnose vzpostavljajo neposredno delavci v temeljnih organizacijah.

Ko govorimo o celotnem spletu dohodkovnih odnosov, se moramo najprej ustaviti pri pridobivanju dohodka, saj so od pogojev pridobivanja dohodka odvisni dohodek, pa tudi sredstva za osebne dohodke.

Pridobivanje dohodka na podlagi prodaje proizvodov in storitev je še vedno prevladujoč način v našem gospodarstvu. Vendar je tako pridobljeni dohodek ne samo rezultat živga in minulega dela, ampak v mnogih primerih rezultat različnih pogojev gospodarjenja — od monopolnega položaja na trgu, trenut-

ne tržne situacije, možnosti za ugodnejše nabavne pogoje, odvisnosti od uvoza in vseh ostalih silnic, ki tako ali drugače vplivajo na dohodek temeljne organizacije.

Zato je treba težiti za tem, da čim večji del dohodka pridobivamo z udeležbo pri skupaj ustvarjenem dohodku. Le-ta obsega dvoje:

a) Udeležba pri skupnem prihodku, ki jo vzpostavljajo temeljne organizacije, ki so med seboj reprodukcijsko povezane. V Brestu takšen primer že imamo, saj je bil sklenjen samoupravni sporazum med proizvajalci in porabniki ivernih plošč. Vendar bomo morali takšne odnose vzpostaviti tudi pri ostalih temeljnih organizacijah, ki so reprodukcijsko povezane (na primer prodaja Tovarne lesnih izdelkov drugim temeljnim organizacijam). Tega seveda do konca tega leta ne bo mogoče urediti, zato bodo v teh primerih temeljne organizacije v medsebojnem prometu upoštevale dogovorjene cene, ki pa ne smejo odražati trenutnega položaja na trgu, ampak trajnejše odnose.

b) Udeležba pri skupnem dohodku nastaja pri vlaganju sredstev več temeljnih organizacij v eno ali več drugih temeljnih organizacij (na primer investicija v novo tovarno ivernih plošč). V preteklosti je Brest rasel ravno z združevanjem sredstev posameznih temeljnih organizacij za skupne investicije in tudi srednjeročni program opredeljuje takšno pot. To je tudi nujno, ker posamezna temeljna organizacija ne bo imela toliko sredstev, da bi lahko uresničila večjo investicijo.

Ti načini pridobivanja dohodka so v Brestu že znani, popolnoma nova pa je svobodna menjava dela, ki bo osnovni način pridobivanja dohodka delovne skupnosti skupnih dejavnosti in TOZD Prodaja. Dosedanji način financiranja je bil takšen, da je bil s planom dogovorjen ključ financiranja skupnih dejavnosti in po njem so bili pokriti vsi stroški te delovne skupnosti. Novost je predvsem dvojna:

1. Na podlagi letnih planov temeljnih organizacij izdela TOZD Prodaja oziroma delovna skupnost skupnih dejavnosti za vsako temeljno organizacijo program dela, iz katerega bo razvidno število ur, ki odpade na posamezno temeljno organizacijo, pa tudi vrednost teh ur. Na podlagi teh podatkov se določi plačilo vsake temeljne organizacije.

2. Znesek letnega plačila se poravnava z dejansko doseženim do-
(Konec na 2. strani)

BRESTU VISOKO ODLIKOVANJE TOVARIŠA TITA

Predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije JOSIP BROZ-TITO je ob 30-letnici BRESTA odlikoval njegovo delovno skupnost z REDOM DELA Z ZLATIM VENCEM.

Odlikovanje je v imenu tovariša Tita podelil podpredsednik skupščine SR Slovenije tov. Vladimir Logar na slavnostni seji skupnega delavskega sveta.

V obrazložitvi tega visokega priznanja je rečeno:

To odlikovanje podeljuje predsednik republike BRESTU ob njegovi 30-letnici za pomembne uspehe v izgradnji in modernizaciji proizvodnih zmogljivosti, za doseženo visoko stopnjo socialističnih odnosov, za zelo uspešno vključevanje in nastope na tujih tržiščih, za pomembno vlogo pri oblikovanju integracijskih povezovanj in pri oblikovanju razvejanih dohodkovnih razmerij v Brestu in tudi pri partnerjih, s katerimi stopa v trajnejše poslovne povezave, za kvaliteten premike, ki jih je dosegel s hitrim in usklajenim povečevanjem osebne in družbenega standarda v občini in v širši družbeni skupnosti.

Skladno oblikovanje vseh teh komponent rasti je pogojevalo doseženo samoupravno poslovno raven Bresta. Danes je Brest največji jugoslovanski proizvajalec pohištva. Tak položaj mu še posebej odmerja pomembno in zahtevno vlogo pri oblikovanju novih, še kvalitetnejših družbenoekonomskih odnosov. Še posebej sta pomembna njegova vloga in mesto v občini, kjer je kot glavni nosilec razvoja dosegel zavidljive uspehe. Že samo podatek, da združuje v Brestu delo in sredstva nad 2.000 delavcev, dovolj zgovorno kaže, da je Brest sooblikoval zaostalo agrarno območje v močno industrijsko bazo, ki že s srednjeročnim planom razvoja programira nove proizvodne, programske, dohodkovne in samoupravne razsežnosti.

ŠTEVILNE ČESTITKE

Ob svoji tridesetletnici je BREST dobil številne čestitke od drugih delovnih organizacij, samoupravnih skupnosti, ustanov in od posameznikov. Med drugimi so mu čestitali predsednik CK ZKS France Popit, predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marijan Breclj, članica predsedstva SR Slovenije Anica Kuhar in drugi.

Naj izmed njih objavimo čestitko predsednika skupščine SR Slovenije dr. Marijana Breclja:

»Ker mi ne bo mogoče zaradi drugih dolžnosti odzvati se vašemu prijaznemu povabilu in se udeležiti proslave 30-letnice vaše delovne organizacije Brest, sprejmite prosim na ta način ob tem vašem pomembnem jubileju moje iskrene čestitke. Brest se je povzpел v vrh naše slovenske in jugoslovanske lesno-predelovalne industrije in s svojim naglim in uspešnim razvojem bistveno vplival na obogatitev našega domačega tržišča, prav tako pa tudi pripomogel napredku blagovne izmenjave z inozemstvom. To so v resnici veliki uspehi, za kar gre vse priznanje vašemu delovnemu kolektivu in visoki strokovni usposobljenosti vaših kadrov. Želim, da bi tudi v prihodnje Brest nadaljeval to svojo uspešno razvojno pot tako v korist vsem delovnim ljudem, ki so združeni v njem, kakor tudi v korist našemu splošnemu gospodarskemu in družbenemu razvoju.«

Odkritje spominskega obeležja predvojnega delavskega gibanja ob 30-letnici Bresta

V proizvodnji bolje kot v prodaji

PREGLED GOSPODARJENJA OB ZAKLJUČKU TRETJEGA LETOŠNJEGA TROMESEČJA

Gospodarska gibanja so bila letos za lesno industrijo razmeroma ugodna. Tržna konjunktura na domačem trgu ji je omogočila solidne rezultate poslovanja. Kljub izredno ostri konkurenci na domačem trgu lahko ugotovljamo, da so nekatere delovne organizacije premalo izvozno usmerjene. Izvozna usmerjenost Bresta omogoča stalno rast proizvodnje, ki pa ji zato v enakem razmerju ne sledi dohodek. Kljub temu se zavedamo, da je to edino pravilna pot prihodnjega splošnega družbenega razvoja in prispevka k uresničevanju srednjeročnega programa razvoja — krepitev lastne in družbene reproduktivne sposobnosti.

USPEŠNO OBVLADOVANJE PROIZVODNJE

Obvladovanje proizvodnje je letos povsem na ravni dinamike letnega plana. Ob zaključku tretjega tromesečja znaša skoraj 600 milijonov dinarjev, kar predstavlja 76 odstotkov letnega plana. Vsekakor pa so tudi v proizvodnji nekatera odstopanja. Največji izpad je v proizvodnji primarnih izdelkov (iverne plošče, žagan les), medtem ko beležimo v proizvodnji pohištva neprimerno večji obseg. S težavami se zaradi še premajhne proizvodnje srečujemo predvsem v Tovarni pohištva Cerknica, kjer ne morejo zadostiti velikemu povpraševanju po izdelkih sestavljenih programa.

sotna. Kljub razmeroma ugodnim rezultatom prodaje na domačem trgu, opazimo, da nenehno primanjkuje furniranega pohištva, da se zaloge tapetniških izdelkov kljub konjunkturi povečujejo in so dosegle že obseg trimesečne proizvodnje. Podobno je tudi s kuhinjskim pohištvom. Vsi ti podatki nam kažejo na resnično veliko nasprotja, do katerih moramo biti zelo pozorni. Gibanje zaloga gotovih izdelkov po temeljnih organizacijah nam daje tudi sliko uspešnosti prodaje in programske usmerjenosti.

Vsa prizadevanja za povečanjem izvoza so omogočila realizacijo obsega le nekaj nad ravni preteklega leta. Zaradi iz-

terega sestavlja celotni zunanji in interni promet temeljnih organizacij Bresta. Glede na letni plan je dosežen v višini 72 odstotkov primerjalno z enakim obdobjem leta 1976 pa z indeksom 134.

Rezultati poslovanja temeljnih organizacij se v primerjavi s prvim polletjem letos niso bistveno spremenili. Rast dohodka v Tovarni pohištva Cerknica se giblje v enakomerni dinamiki, ki je sicer še vedno pod planirano, toda kljub temu zagotavlja solidne rezultate poslovanja in možnosti za pokrivanje samoupravno dogovorjenih obveznosti, pa tudi sredstva za razširjeno reprodukcijo. Skoraj v enakem položaju je Tovarna pohištva Stari trg, medtem ko je poslovni uspeh Tovarne lesnih izdelkov Stari trg v primeru z dinamiko plana v precejšnjem zaostajanju.

Izguba v Tovarni ivernih plošč se zmanjšuje v skladu s predvidevanji po sprejetju sporazuma o dohodkovnem povezovanju med proizvajalci in porabniki ivernih plošč. Ker je bil ta sporazum v kasmitvi, je zato vpliv prvega polletja prevelik, da bi lahko celotno izgubo pokrili ob tem periodičnem obračunu. Na negativni rezultat imajo vpliv tudi povečane zaloge ivernih plošč in izpad proizvodnje v prvem trimesečju.

Negativni rezultat v Tovarni pohištva Martinjak se iz meseca v mesec povečuje. Zato so potrebni hitri in nujni ukrepi, da bi preprečili povečevanje izgube. Vsekakor morajo biti vsi naporji usmerjeni v obvladovanje proizvodnje in prodaje. Nevsklajenost med proizvodnjo in prodajo je povzročila porast zaloga gotovih izdelkov za indeks 158. Proizvodnja na zalogo pomeni zaradi vrednotenja zaloga po proizvodnih direktnih stroških, da se morajo vsi ostali stroški v kalkulaciji do polne cene pokrivati iz tekočega dohodka. Temeljna organizacija ni sposobna pokrivati vse razlike tudi zaradi velike izvozne usmerjenosti.

Doseženi rezultati po temeljnih organizacijah s predlagano delitvijo ostanka čistega dohodka so napravljeni na osnovi planskih predvidevanj za leto 1977, preračunano na devetmesečno obdobje. Tako so potrebe po občinskih sporazumih za SLO in družbeno samozarčito, krajevne skupnosti, pa tudi za pospeševanje kmetijstva v občini izračunane v okviru teh obveznosti samo za temeljne organizacije, ki imajo ostanek dohodka, medtem ko za ostale temeljne organizacije te obveznosti niso pokrite. Sredstva skupne porabe se pokrivajo iz delitve v višini 75 odstotkov letnega plana temeljnih organizacij, ki imajo ostanek dohodka.

OSEBNI DOHODKI

Osebnih dohodkov na Brestu so v letu 1977 porasli za 30 odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lani, medtem ko so v primerjavi s celotnim letom 1976 porasli za 24 odstotkov. Poprečni osebni dohodki znašajo 4.168 dinarjev. Glede na plan znaša porast za indeks 111. Vsekakor je rast osebnih dohodkov glede na rezultate poslovanja neusklajena, predvsem v Tovarni pohištva Martinjak in v Tovarni ivernih plošč in bodo morali v obeh kolektivih temeljito proučiti svoje zmožnosti do konca leta ter se takoj dogovoriti za določeno zmanjševanje osebnih dohodkov. V nasprotnem primeru se bo negativni rezultat še povečal in s tem tudi neskladja na področju nagajevanja med temeljnimi organizacijami.

Izračun dogovorjenih osebnih dohodkov po panažnem sporazumu nam pokaže, da imajo vse temeljne organizacije precejšnjo pozitivno razliko do dogovorjenih osebnih dohodkov. Splošna ugotovitev skupne strokovne komisije in predstavnikov republiškega sindikata je, da je sedanji sporazum za spremljanje oseb-

Montaža v Tovarni pohištva Stari trg

nih dohodkov po temeljnih organizacijah neustrezen, ker so izhodišča vrednotenja v sporazumu napravljena za delovne organizacije in ne za temeljne organizacije.

Zato ima skupna komisija za spremljanje samoupravnega sporazuma panoge nalogo, pripraviti novi predlog sporazuma na osnovi izhodišč po temeljnih organizacijah. Predvideva se, naj v pri-

hodnje temelji celotna delitev na doseženih rezultatih temeljnih organizacij brez nekega umetnega povečanja dovoljene mase osebnih dohodkov na račun inflacije, rentabilnosti in podobnih količnikov. Zato tudi nas ne smejo zavajati pozitivne razlike po temeljnih organizacijah, ampak nam morajo biti za cilj plansko dogovorjeni odnosi na področju delitve.

T. ZIGMUND

Priprave na plan 1978

S sprejetjem zakona o planiranju in zakona o združenem delu se je vloga planiranja v temeljnih organizacijah bistveno spremenila. Plan mora vsebovati interese delavcev v temeljni organizaciji, pa tudi osnovne interese in cilje v družbeni reprodukciji.

Zato potekajo priprave na plan v dveh smereh:

— določitev takšnega obsega in strukture proizvodnje, ki bo zagotavljal čim večje povečanje dohodka;

— upoštevanje vseh tistih novosti, ki jih prinaša zakon o združenem delu in vseh sprejetih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, ki zagotavljajo čim hitrejšo rast celotne družbe.

Zaradi usklajene in usmerjene priprave plana so bile v začetku leta poslane vsem nosilcem planiranja planska metodologija in zadolžitve za pripravo izhodišč za plan. Zadolžitve so se nanašale na naslednja področja:

— ocena rasti in strukture proizvodnje,

— ocena prodajnih zmogljivosti,

— ocena finančne poslovne politike,

— ocena nabavne politike.

Konec septembra je bila planska konferenca, katere glavni namen je bila uskladitev plana proizvodnje in realizacije. Prodaja, merjena po bruto prodajnih cenah, naj bi se povečala glede na ocenjeno realizacijo v letu 1977 za naslednje odstotke:

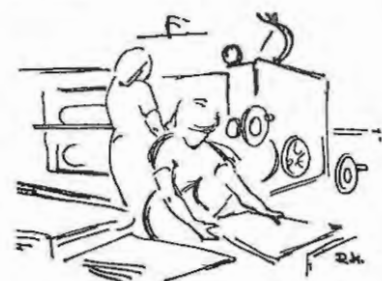
TPC 19 odstotkov
TPM 47 odstotkov
TLI 6 odstotkov
TPS 14 odstotkov
TIP 25 odstotkov
Skupaj: 22 odstotkov

Izredno veliko povečanje v Tovarni pohištva Martinjak izvira iz aktiviranja nove kapacitete tapetništva v Podskrajniku, medtem ko je v Tovarni ivernih plošč realizacija večja, ker je upoštevan samoupravni sporazum med proizvajalci in porabniki ivernih plošč.

V strukturi prodaje je še naprej ohranjena izvozna usmeritev Bresta. Tako bo vrednost izvoza nekoliko nad planiranim izvozom iz leta 1977. Če pa upoštevamo, da zaradi velikega povpraševanja na domačem trgu plan izvoza letos ne bo izpolnjen, je planirano povečanje v letu 1978 za 28 odstotkov. Novost v izvozu je, da se bomo pojavili na tujem trgu z večjo količino ivernih plošč.

Poleg samega izračunavanja finančnih rezultatov po temeljnih organizacijah teče vzporedno tudi priprava vseh sprememb, ki bodo nastale v naslednjem letu z uresničevanjem zakona o združenem delu. Med organizacijskimi

spremembami, ki jih bo opredelil plan, sodi predvidena združitev Jelke v Brest kot temeljne organizacije ter ustanovitev dveh novih temeljnih organizacij: Tapetništvo v Podskrajniku in Prodaja. Tako bo v planu zajetih osem temeljnih organizacij in delovna skupnost Skupnih dejavnosti.

Vsekakor bodo v planu zajeti tudi vsi tisti elementi, ki so potrebni za uresničevanje zakona o združenem delu. To se nanaša predvsem na svobodno menjavo dela, kjer bo na podlagi programa dela delovne skupnosti za opravljanje del skupnega pomena in programa dela TOZD Prodaja določen dejanski prispevek k poslovanju temeljne organizacije. S tem bo tudi rešeno vprašanje različnih ključev financiranja Skupnih dejavnosti. Osebnih dohodkov bodo temeljne organizacije planirale samostojno glede na predvideno povečanje produktivnosti in glede na predvideno minimalno akumulacijo, ki jo morajo zagotoviti. Zato bo že iz plana razvidno, da bodo nekatere temeljne organizacije imele moteno poslovanje in se bo treba v teh delovnih sredinah s posebno pozornostjo lotevati uresničevanja plana.

P. Oblak

Spoštovani sodelavci!

Zaradi obilice aktualnega gradiva ob proslavi tridesetletnice Bresta in drugih dogodkih nam žal ni bilo moč objaviti vseh prispevkov. Objavili jih bomo v prihodnjih številkah.

Prosimo za razumevanje in se vam opravičujemo!

Uredništvo

Iz nove tovarne ivernih plošč

mov Katarine in Zale. V Tovarni pohištva Martinjak in Tovarni pohištva Stari trg struktura proizvodnje nekoliko odstopa od načrtovane; v prvi temeljni organizaciji na račun povečevanja proizvodnje tapetniških izdelkov in v drugi na račun kuhinje Vega 74-S.

Oskrba proizvodnje s surovinami in z reprodukcijskimi materiali je bila brez pomembnejših zastojev. V preteklem obdobju beležimo precejšnja odstopanja cen na domačem trgu, med katerimi so najpomembnejše tiste za furnir, pomivalnike in materiale za vzdrževanje.

PRODAJA PREPOČASI SLEDI RASTI PROIZVODNJE

Neskladja med prodajo in proizvodnjo so še vedno močno pri-

redno ostre konkurence se je povečeval izvoz na račun primarnih izdelkov, medtem ko je izvoz pohištva dosežen v manjšem obsegu kot je bil planiran.

Obseg prodaje na domačem trgu je dosežen v višini 392,9 milijonov dinarjev, oziroma 73,8 odstotka letnega plana in izvoz v višini 96,3 milijone dinarjev, oziroma 65,9 odstotkov letnega plana.

PRIHODEK IN DELITEV

Poslovni rezultati so odraz vseh pozitivnih in negativnih vplivov na področju proizvodnje in prodaje. Če so ta odstopanja manjša in vsklajena, se neposredno odražajo na rezultatih, ki so v posledici odločilni za gospodarsko rast temeljne organizacije.

Celotni prihodek je dosežen v višini 649,3 milijona dinarjev, ka-

Tapetništvo se bo kmalu preselilo v nove proizvodne prostore

Priloga: OBZORNIK ZA OBČANE

PREDSTAVLJAMO NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJAMO NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJAMO

Tokrat predstavljamo krajevno skupnost Loška dolina

V tej številki zaključujemo s predstavljanjem naših krajevnih skupnosti. Preostala nam je še največja — Loška dolina — prav ob njenem krajevnem prazniku. S tem seveda ni konca pisanja o delu in življenju naših krajevnih skupnosti. Ze za prihodnjo številko nameravamo izluščiti bistvena vprašanja, ki so se izostrila ob dosedanjih obiskih in jih v posebej organiziranem razgovoru predložiti izvršnemu svetu skupščine občine. Upamo, da bomo uspeli tako kar najbolj celovito prikazati to področje naše družbene dejavnosti.

Za naš oktobrski razgovor so nas prijazni gostitelji gostoljubno povabili v gostišče Grad Snežnik. V prijetnem in sproščenem razgovoru so sodelovali: Franc PERUŠEK, predsednik sveta krajevnih skupnosti, Rudi MLAKAR, predsednik krajevnih konference SZDL, Franc KOVAČ, predsednik krajevnih organizacij ZZB NOV, Ivan PLOS, predstavnik krajevnih organizacij ZSM, Jože ŠEPEC, predsednik turističnega društva Loška dolina in Slavko BERGLEZ, družbenopolitični delavec.

Krajevna skupnost Loška dolina zavzema južni del občine Cerknica. Meji na občine Ilirska Bistrica, Čabar in Ribnica ter na krajevne skupnosti Nova vas in Grahovo.

Krajevna skupnost je razdeljena na devet vaških skupnosti, ki združujejo devetnajst naselij s skupnim številom 3.589 prebivalcev. Površina je 16.637 hektarov (34,5 odstotka površin celotne občine).

	1975	1980	Indeks 1980/75
Skupno prebivalstvo	3.589	3.730	104
— moški	1.714	1.780	104
— ženske	1.875	1.950	104
Kmečko prebivalstvo	357	357	100
% kmečkega prebivalstva	9,9	9,6	96
Aktivno prebivalstvo	1.628	1.880	116
Število gospodinjstev	1.107	1.160	105

GOSPODARSKI RAZVOJ V KRAJEVNI SKUPNOSTI

Intenzivna investicijska vlaganja v preteklem obdobju (Kovinoplastika, Brest) pogojujejo znatno večjo rast celotnega dohodka v obdobju 1976—1980 in sicer po poprečni letni stopnji rasti 10 odstotkov. Razvojni cilji celotnega gospodarstva na območju krajevnih skupnosti močno poudarjajo tudi rast socialne infrastrukture, za katero bo združeno delo prispevalo sredstva iz dohodka.

Za kmetijstvo so v krajevni skupnosti dokaj dobri pogoji. Na območju krajevnih skupnosti je 4.127 hektarov obdelovalnih površin (njive, sadovnjaki, travniki) ali 25 odstotkov vseh obdelovalnih površin v občini.

Ugotavljamo, da intenziteta obdelovanja kmetijskih površin iz leta v leto upada, kar je pogojeno z odlivom delovne sile v industrijska središča in z nizko produktivnostjo ter omejenimi možnostmi napredka v kmetijstvu.

Nosilec družbene dejavnosti kmetijstva Kmetijska zadruga Cerknica sicer načrtuje intenzivnejše povezovanje zasebnih kmetij v kooperativne odnose, vendar le za ozek del tržne proizvodnje (mleko, meso).

Gospodarjenje z gozdovi opravlja v družbenem sektorju Gozdno gospodarstvo Postojna — TOZD Snežnik, v čigar lasti je 6.326 hektarov od skupnih 11.114 hektarov. V projekciji nakazana dejavnost Gozdnega gospodarstva za planirano obdobje ne predvideva bistvenega napredka. Letni etat po veljavnem območnem načrtu, biološka vlaganja po dosedanji dinamiki in izgradnja ter rekonstrukcijo gozdnih cest v dolžini 11,5 kilometrov.

Kot običajno, je razgovor tekkel predvsem o uresničevanju ustavne opredelitve krajevnih skupnosti, ustreznosti organiziranja, delovanju delegatskega sistema, uresničevanju srednjeročnega razvojnega programa in o drugih najpomembnejših vprašanjih iz dela krajevnih skupnosti. Seveda ni moč verno prenesti vsega povedanega, poglavitne zadeve iz razgovora pa bomo morda le prikazali.

Preden naj bi se zaustavili ob najpomembnejših vprašanjih iz razgovora, naj še povemo, da je krajevna skupnost Loška dolina za svoje delo prav letos dobila najvišje občinsko priznanje — priznanje »19. oktober«.

Velika pridobitev — asfaltirana cesta proti Babnemu polju, ki nas bo povezala s SR Hrvatsko

— Nova ustava jasno opredeljuje vlogo in mesto krajevnih skupnosti v našem družbenem življenju kot organizatorja in vsklajevalca pri zadovoljevanju najrazličnejših potreb delavcev in občanov, posebno pa poudarja njeno povezavo z združenim delom in z drugimi samoupravnimi skupnostmi. Koliko je vaša krajevna skupnost v dosedanjem delu uspela uresničiti takšno opredelitev?

Mislimo, da smo v ustavni predobrazbi — kar zadeva mesto krajevnih skupnosti — že kar precej dosegli. To nam je v veliki meri olajšala tudi dolgoletna tradicija, saj so organizirane oblike sodelovanja z združenim delom začele že pred petnajstimi leti. Tako so — na osnovi dogovorov — delovne organizacije glede na število zaposlenih (v prejšnjih letih dva stara tisočaka na zaposlenega, sedaj pet) vsa leta prispevale znatna sredstva za komunalno ureditev našega območja, prek krajevnih konference SZDL pa tudi za delovanje družbenopolitičnih organizacij in društev.

Združeno delo pa vseskozi nudi tudi dodatno pomoč, bodisi finančno, bodisi kadrovsko in strokovno. Spočetka je bil oblikovan poseben sklad, v katerega odbor so tudi člani iz delovnih organizacij bdeli nad delitvijo in uporabo prispevanih sredstev.

Tako je že zgodaj dozorelo spoznanje, da je združeno delo neločljivi del krajevnih skupnosti. Posledice takšnega spoznanja so vidne: skorajda vse, kar smo v tem času dosegli in zgradili, je plod tega tesnega sodelovanja.

Ustavne spremembe in nov način financiranja krajevnih skupnosti so samo potrdile pravilnost našega načina dela.

Priznati pa moramo, da takšno sodelovanje še ni povsem zaživelo s samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Krivda za to je verjetno obojestranska.

— Vaša krajevna skupnost je dokaj velika, saj zajema po površini več kot tretjino občine. Se vam zdi sedanja organiziranost ustrežna in ali bodo pred novimi volitvami morda kakšne organizacijske spremembe?

Po pravici povedano, doslej na organih krajevnih skupnosti še nismo razmišljali in razpravljali o tem, ni bilo pa tudi kakšne zunanje pobude. Pojavlja se tudi vprašanje, ali bi bile premajhne krajevne skupnosti kadrovsko in strokovno zmožne izpolnjevati

vse zahtevne naloge, ki jih od njih zahtevamo.

Razmišljali pa smo o tem, da bi morale imeti vaše skupnosti večjo vlogo in aktivnosti, le-te pa bi vsklajeval svet krajevnih skupnosti. Vsaka vaša skupnost naj bi imela svoj program dela in razvoja, te programe pa naj bi vsklajevali v okviru možnosti znotraj krajevnih skupnosti.

Doslej so posamezne vaše skupnosti po svoji dejavnosti dokaj različne, kar je odvisno predvsem od aktivnosti občanov, izvoljenih v vaše odbore. Zato bomo morali ob prihodnjih volitvah paziti, da pridejo v te odbore resnično aktivni in prizadevni občani. Tudi v delu družbenopolitičnih organizacij bomo morali pustiti vašim odborom več samostojnosti in samoiniciativnosti.

Morda glede na svojo lego in posebnosti svojih interesov izstopa Babno polje. Tej vaški skupnosti smo že doslej solidarno v okviru naše krajevnih skupnosti v marsičem posebej pomagali. Mislimo pa, da glede na število prebivalcev in druge pogoje za sedaj še težko ustanovijo svojo krajevno skupnost. Ko pa bodo s predvidenim gospodarskim in družbenim razvojem (nov industrijski obrat, šola) dozoreli pogoji, ni nobenih ovir, da to ne bi bila nova krajevna skupnost.

— Težave z delovanjem delegatskega sistema opazamo na vseh ravneh. Kako je s tem pri vas?

Družbenopolitične organizacije so o delovanju delegatskega sistema posebej razpravljale in ugotovile, da je še dokaj daleč

od tistega, kakor je bil zamišljen. To je po svoje razumljivo, saj gre za daljši proces, ki ne more zaživeti čez noč! Ugotavljamo podobne slabosti kot najbrže tudi drugje: premajhna povezava delegatov z neposrednimi delovnimi okolji, nesklepčnost na sejah delegacij, delegati ne posredujejo povratnih informacij, težave z delom konference delegacij, kadrovska sestava delegacij in podobno.

Na pobudo SZDL pa je bilo nekaj skupnih sestankov delegacij in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, kjer so se izoblikovala skupna stališča. Takšno obliko in takšen interes pa je mogoče doseči le tedaj, ko gre za resnična življenjska vprašanja, ki so zanimiva za občane. Tedaj je tudi lažje najti neposredni stik delegacij z vsemi občani.

Omenimo naj še, da je splošna delegacija bolj aktivna od one za zbornice skupščine občine. Ogrevamo se za posebne delegacije, čeprav je bojazen, da bo odločanje o vprašanjih s posameznih področij bolj stvar posameznikov kot širša družbena zadeva.

Velja tudi dodati, da so delegacije dosti bolj uspešne v delovnih organizacijah, kjer za njihovo delo strokovno in organizacijsko skrbijo v okviru svojih delovnih dolžnosti poseben delavec (na primer — Kovinoplastika).

— Kako se v delo krajevnih skupnosti vključujejo družbenopolitične organizacije?

Nedvomno velja posebej poudariti vlogo in delo Socialistične zveze, ki sistematično skrbi in organizira društveno in družbenopolitično prihodnjo (Nadaljevanje na prihodnji strani)

Odperti bazen v Pudobu — umestna naložba?

(Nadaljevanje s prejšnje str.)

beno-družabno življenje, medtem ko krajevna skupnost skrbi bolj za gospodarsko plat, čeprav morda preveč enostransko (predvsem komunala).

Tudi mladina je dokaj delavna, čeprav predvsem na družabnem, športnem in kulturnem področju. Prav gotovo pa sedanja organiziranost ni najbolj ustrezna (ena osnovna organizacija je za vso dolino prevelika) in bi morala njena aktivnost temeljiti predvsem v vaških skupnostih, za skupne akcije pa bi se dogovarjali v okviru krajevne skupnosti.

— Kakšne so možnosti za uresničitev sedanjega srednjeročnega načrta?

Morda je naš srednjeročni načrt preširoko zastavljen in ga najbrž ne bo moč izpolniti predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Leta 1978 se bo iztek samoprispevek, katerega sredstva so šla v glavnem za asfaltiranje in ureditev električnega omrežja. Kaže, da bomo s tem samoprispevkom v celoti pokrili zastavljeni program.

— Katere so najbolj pereče naloge v sedanjem trenutku?

Predvsem moramo najprej rešiti vprašanje sistema vodovoda in onesnaževanja okolja (s tem v zvezi sistem kanalizacije). Zlasti vprašanje oskrbe z vodo je najbolj pereče in ga moramo tako ali drugače rešiti čimprej, čeprav bo težko najti precejšnja finančna sredstva. Precej težav imamo tudi z ureditvijo odvajanja odpadkov in ureditvijo smetišč; tudi občani imajo premalo posluha za urejeno in čisto okolje.

V tem srednjeročnem obdobju bo nujno potrebno — v sodelovanju z ustreznimi interesnimi skupnostmi — rešiti tudi vprašanja otroškega varstva, zdravstva (poznamo sicer objektivne težave, a je sedanje stanje nevzdržno) in lekarne.

— V zadnjem času je bilo več pripomb na vaša stališča glede

solidarnosti ob razvoju manj razvitih območij v naši občini?

Organi krajevne skupnosti o tem vprašanju niso posebej razpravljali in je zato zelo težko kaj uradnega reči o naših stališčih. Nedvomno pa lahko rečemo, da smo za solidarnost, vendar na osnovi resnih samoupravnih sporazumevanj in dogovarjanj. To pa je moč le na osnovi jasnih perspektivnih razvojnih načrtov in dogovorjenega skladnega razvoja občine na vseh področjih. Tega pa smo v preteklem obdobju pogrešali in prav v tem je najbrž vzrok nekaterim morebitnim nesporazumom.

— Loška dolina je zanimiva tudi za razvoj turistične dejavnosti. Kje so vzroki, da se turizem ne more in ne more razviti?

Za razvoj turizma imamo res lepe možnosti (vrsto naravnih znamenitosti, muzej NOB, Grad Snežnik, spomeniki in obeležja NOB, lovski in kmečki turizem, 30 zasebnih ležišč), imamo tudi dokaj delavno Turistično društvo, usposobljene vodnike in nekaj prospektnega gradiva. Tudi mnogo turistov zaide sem, z novo cesto do Babnega polja pa jih bo zlasti s Hrvatske še več. Žalostno pa je, da jih ne moremo zadržati zaradi premajhnih prenočitvenih kapacitet, predvsem pa zaradi neustreznih gostinskih uslug, zlasti, kar zadeva ustanove THP Jama.

Žal nam omejeni prostor ne dovoljuje, da bi kaj več povedali še o vrsti vprašanj, ki so se pojavila v razgovoru. Zato o njih čisto telegrafsko:

— Na področju kmetijstva je najočitnejša perspektiva v živinoreji in pridelavi mleka; v strojni skupnosti in združevanju zemljišč vidijo kmetje uspešno prihodnost, zlasti še, če bi imeli zagotovljen odkup svojih pridelkov.

— V javno razpravo o načrtu urbanizacije tega področja so se zares aktivno vključile vse vaške skupnosti in ta krajevna skupnost naj bi bila v tem pogledu prva v naši občini celovito zastavljena in oblikovana.

— V tej krajevni skupnosti je okrog dvajset spomenikov in obeležij NOB. Čimprej bi bilo potrebno s posebnim sporazumom opredeliti dolžnosti, kdo bi jih moral vzdrževati.

— Težave so tudi z oskrbo, predvsem mesnih izdelkov in zelenjave. Morda bi kazalo, da bi ta del oskrbe prevzela Kmetijska zadruga Cerknica.

— Svojevrsna posebnost (vsaj za našo občino) je nogometna trim liga, ki je zrasla povsem spontano in je v njeno delovanje aktivno vključenih nad 500 občanov, pa tudi sicer s tekmovalnimi dogodki živi skorajda vse prebivalstvo. Resnična množičnost!

Novo naselje med Starim trgom in Ložem

Volitve 1978

Skupščinske volitve — kot sestavni del ustavno zajamčenih samoupravnih odnosov, so pri nas vsaka štiri leta. Volimo svoje delegacije in delegate, da bi skupno z njimi kot s svojimi poslanci odločali o vseh najpomembnejših družbenih vprašanjih. Odločamo v temeljnih organizacijah, krajevnih skupnostih, v sindikalnih in v drugih družbenopolitičnih organizacijah, na zborih delavcev in na zborih občanov. Opravljamo funkcije samoupravljanja in funkcije oblasti kot neločljivi prvini našega lastnega političnega in družbenoekonomskega položaja. V tem zahtevnem in odgovornem procesu še posebej zadolžujemo izvoljene delegacije in delegate, da našo voljo organizirano slišijo, prenesejo in zastopajo v skupščinah, jo tam usklajujejo z drugimi in da sprejmejo najboljše, napredne in celovite odločitve. O njih nas morajo tudi redno obveščati.

— zdravstveno skupnost,
— raziskovalno skupnost,
— skupnost socialnega skrbstva,
— skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
— skupnost za zaposlovanje,
— stanovanjsko skupnost,
— skupnost socialnega varstva,
— za družbenopolitični zbor skupščine SRS,
— za samoupravne interesne skupnosti v republiki,
— za funkcije v skupščini SRS,
— v republiške upravne organe.

Torej zelo široka paleta evidentiranja, ki jo moramo imeti vedno pred očmi, kadarkoli in kjerkoli evidentiramo, če hočemo zagotoviti zadostno število in kvaliteto evidentiranih možnih kandidatov. Zato moramo v vseh sredinah takoj pospešiti evidentiranje, pri čemer ne smemo pozabiti, da je potrebno popisnico izpolniti v dveh izvodih. En izvod

Ocenjujemo, da nam priprave na volitve ne potekajo povsod najboljše. Trenutno je v pripravi na volitve prihodnjega leta težišče na evidentiranju možnih kandidatov. Prav ob tem pa se nam stvari zapletajo. Eden izmed vzrokov za to je prav gotovo v tem, da po volitvah 1974. leta nismo nadaljevali s stalnimi kadrovskimi pripravami, temveč smo dopustili, da so nam koordinacijski odbori za volitve v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah zaspali, sedaj pa jih s težavo obujamo. Predvsem nam manjka dolgoročni kadrovskega planiranja za potrebe krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij, občine, regije in dalje v republiko.

Naslednja slabost pri evidentiranju je v tem, da ga želimo opraviti za pisalno mizo in ne uporabljamo najširših demokratičnih oblik kot so to zbori delavcev, sindikalne skupine, samoupravne skupine in zbori občanov po vaških skupnostih. Pri evidentiranju smo tudi preveč enostranski in vidimo predvsem svoje lastne potrebe, ne razmišljamo pa o potrebah v občini in v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Kam vse moramo evidentirati? Evidentirati moramo delegate za:

— vse tri zore skupščine občine,
— izobraževalno skupnost,
— kulturno skupnost,
— skupnost otroškega varstva,
— telesnokulturno skupnost,

obdržite sami, en izvod pa pošljete na Občinsko konferenco SZDL.

Kakšna bo prihodnja aktivnost v pripravah na volitve?

— V oktobru bo razprava na republiški konferenci SZDL o nekaterih dokumentih, ki govorijo o stalnih kadrovskih pripravah.

— V novembru bo izdelana druga ocena evidentiranih možnih kandidatov s stanjem na dan 30. 10. 1977.

Izdelan bo volilni kodeks, v katerem bo zajeta celota volilnih postopkov.

— V decembru bo seminar za občinska vodstva SZDL, zatem pa seminar za krajevna vodstva, vodstva temeljnih organizacij in koordinacijskih odborov za volitve.

Napravljen bo tretji statistični pregled evidentiranih možnih kandidatov.

— Januarja se pričnajo predkandidacijski postopki.

— V februarju bodo potekali kandidacijski postopki in razpisane bodo volitve.

— V marcu bodo opravljene volitve.

Urniki planiranih nalog je zelo napet, zato moramo delati zelo disciplinirano in se držati dogovorjenega. Da bi lahko izpeljali vse zgoraj naštet, je potrebno zagotoviti nstrezno število evidentiranih možnih kandidatov, zato vse skupaj znova opozarjam na pravočasno, usklajeno in kvalitetno evidentiranje, ki je v tem trenutku naša skupna osnovna naloga.

E. Lenarčič

Spomenik na Ulaki

Pobrateni krajevni skupnosti Fram in Loška dolina

24. in 25. septembra je delegacija krajevne skupnosti Loška dolina obiskala krajevno skupnost Fram pri Mariboru, kjer je bil med ostalim opravljen tudi prvi del podpisa listine o pobratenju, drugi del pa bo prihodnje leto v Loški dolini.

V delegaciji so bili predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Loške doline, zastopniki sindikatov iz delovnih organizacij, pevski zbor Loške doline, šahovska skupina, ki je tekmovala na brzoturnirju. Z nami sta potovala tudi Jože TELIČ in Stane LAVRIČ, borca XIV. divizije, ki se je med vojno bojevala na tem območju.

Krajanji iz Frama so nam priredili zelo prisrčen sprejem in tople besede teh ljudi, ki so nas sprejeli z odprtimi srci, tako, kot med vojno partizane, potrjujejo upravičenost pobratenja. V tamkajšnjem kulturnem domu je bila svečanost pod geslom »Pobrateni v boju — pobrateni v svo-

bodi«. K popestritvi programa sta prispevala tudi oba pevka zbora iz Loške doline in iz Frama, ki sta nekaj pesmi zapela tudi skupaj.

Naslednji dan so mladinci položili vence k spomenikom padlih borcev. Obiskali smo tudi kraj na Osankarici, kjer je 8. januarja 1943. leta padel Pohorski bataljon. Kustus mariborskega muzeja NOB tov. FAJDIGA, ki nas je spremljal na tej poti, nam je opisal zgodovinsko in razvojno pot tega kraja, pa tudi usodo Pohorskega bataljona.

Prvi stiki med borci Frama in borci iz Loške doline so se razvili že med vojno leta 1943. V sklopu XIV. divizije je Bračičeva brigada uničila žandarmerijsko postajo v Framu. Ta dan praznujejo Framovci za svoj krajevni praznik. To sodelovanje se je po vojni nadaljevalo in razširilo. Prihodnje leto bomo gostitelji mi.

M. Šepec

Slovesno po naših temeljnih organizacijah

Poleg velikega srečanja vseh Brestovih delavcev ob tridesetletnici delovne organizacije, ki je bilo konec avgusta, je bilo tudi v oktobru — mesecu praznovanj — slovesno po vseh naših temeljnih organizacijah.

Povsod so bile slavnostne seje delavskih svetov s priložnostnimi kulturnimi programi in s sprejemom letošnjih jubilarov in naših upokojencev, ki so večino svojih življenjskih moči žrtvovali BRESTU in njegovi rasti.

O teh slovesnostih poročajo naši sodelavci iz temeljnih organizacij.

TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

22. oktobra je v delavski restavraciji tudi naša temeljna organizacija proslavljala tridesetletnico Bresta.

Delavski svet je imel svečano sejo, na kateri so bili tudi delovni jubilarji in upokojenci. Letos praznuje svoj delovni jubilej v Tovarni pohištva Cerknica 45 delavcev, Milka Kebe in Slavko Jankovič pa praznujeta kar trideset let neprekinjenega dela v naši tovarni.

so se sproščeno veselili tudi prihodnjih uspehov.

J. Klančar

TOVARNA POHIŠTVA MARTINJAK

22. oktobra je bila v delavski restavraciji Tovarne pohištva Martinjak slavnostna seja delavskega sveta.

Na seji so bili poleg članov delavskega sveta tudi upokojenci iz TP Martinjak, predstavniki družbeno-političnih organizacij,

Najbolj številni so bili seveda v Tovarni pohištva Cerknica

Če računamo, da bomo letos z enakim številom zaposlenih kot nekdanj dosegli nad 10 milijard brutto proizvodnje, smo na jubilejno leto lahko zadovoljni, pa tudi na prehojeno pot v teh tridesetih letih.

Razvoj nekega kraja ali tovarne pa ni nikoli zaključen. Snovanja novih idej so rodila novo tovarno tapetništva, sedaj pa načrtujemo tudi nov razvoj naše tovarne, na novi lokaciji, ki naj sodobno tehnološko urejena pokriva Brestove potrebe po polizdelkih in izdelkih iz masivnega lesa, saj le specializacija in delitev dela omogočata bolj ekonomično poslovanje.

Na koncu svojega govora se je predsednik delavskega sveta v imenu vseh zaposlenih zahvalil upokojencem in jubilarom za njihovo nesebično delo pri izgradnji tovarne, pa tudi delavskega samoupravljanja v Brestu.

Prisotne je s kratkim nagovorom pozdravil tudi direktor Janez Mele. V imenu družbeno-političnih organizacij pa se jim je zahvalil za vse, kar je storjenega od ustanovitve Bresta pa do danes predsednik sindikata Janez Godejša.

T. Lovko

TOVARNA POHIŠTVA STARI TRG

Že od občinskega praznika sem je vihanje zastav, izobešenih pred tovarno oznanjalo, da se dogaja nekaj svečanega. Res, poleg občinskega praznika in ob tej priložnosti predstavljenih novih delovnih uspehih in zmagah ter novih načrtih, smo te dni slavili tudi 30-letnico Bresta.

Na sam dan obletnice ustanovitve delovne organizacije je bila sklicana slavnostna seja delavskega sveta temeljne organizacije, na katero so bili povabljeni tudi že upokojeni člani kolektiva, letošnji jubilarji ter predstavniki družbeno-političnih organizacij.

Lepo urejen prostor ter praznično oblečeni povabljeni z rdečim nagelnom v gumbnici so dali zares slaven vtis. Rokovanje, spremljano s kopico vprašanj o delu in življenju, vedri in nasmejani obrazi nekdanjih sodelavcev so kmalu pomirili živčnost, ki je tako rada prisotna ob podobnih priložnostih. Slavnostno sejo delavskega sveta je začela njegova predsednica Ana PISEK. Po pozdravu in uvodnih

v najtežjih pogojih ob največjem odrekanju.

Predstavil je tudi načrt prihodnjega razvoja temeljne organizacije, potrebne investicije ter proizvodni program. Posebni poudarek je dal nujnosti po enotnosti v kolektivu in v družbi kot celoti, kar je osnovni pogoj za pravičen in uspešen razvoj.

Predsednica delavskega sveta je nato povabila vse prisotne na kosilo. Ob trkanju kozarcev je

Prisrčno in prijateljsko — v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg

besedah je imela kratek, toda vsebinsko zelo bogat govor o delu in razvoju temeljne organizacije, njenih uspehih in težavah, katerega so vsi prisotni spremljali z veliko pozornostjo.

V imenu osnovne organizacije sindikata je povabljenec pozdravil predsednik izvršnega odbora Alojz HUMAR in imel krajši nagovor. Po poteku prvega dela seje je predsednica delavskega sveta podelila vsem upokojencem značke in obeske, ki predstavljajo jubilej delovne organizacije, vsem delavcem-jubilarom pa denarne nagrade.

V imenu prisotnih upokojencev se je Anton HACE zahvalil kolektivu za pozornost in povabilo in obudil spomine na prve korake samoupravnih organov v letu 1950. Posebno je poudaril tedaj prisotne dvome o uspešnem razvoju delavskega samoupravljanja in s tem novih družbenih odnosov. Ne glede na to je čas pokazal, da so bili ti dvomi popolnoma odveč. Samoupravljanje kot sistem odločanja je prišel vsem delavcem tako rekoč v meso in kri in je postal del nas vseh.

Besedo je povzel tudi direktor temeljne organizacije Dušan PLAZ. Obnovil je razvoj temeljne organizacije ter izrekel priznanje vsem delavcem, katerih delo in trud sta vgrajena v tovarno. Posebno priznanje je izrekel upokojencem, saj so prav ti delali

slavnostna seja prešla v prijetno srečanje in kramljanje.

Ob določenem času pa so šli skupno na prireditveni prostor pred Tovarno lesnih izdelkov Stari trg, kjer je bilo odkritje spominske plošče predvojnemu delavskemu gibanju na tem področju.

Bili so to prijetni in nepozabni trenutki. Celo letošnje muhasto vreme se je potrudilo, da bi pripelvalo svoj delež k velikemu slavlju.

F. Mlakar

TOVARNA LESNIH IZDELKOV STARI TRG

25. oktobra je bila v Tovarni lesnih izdelkov slavnostna seja delavskega sveta ob praznovanju 30-letnice Bresta. Na seji so bili prisotni tudi upokojenci in jubilarji iz naše temeljne organizacije. Predsednik delavskega sveta Anton KANDARE je poročal o delu, o sedanjih in prihodnjih nalogah delovne organizacije. Mladina pa je pripravila skupaj z učenci osnovne šole Heroja Janeza Hribarja iz Starega trga kulturni del programa, predvsem recitacije in pesmi, ki so pri vseh prisotni naletele na zelo topel sprejem.

V razgovoru z upokojenci je bilo čutiti posebno zadovoljstvo;

(Nadaljevanje na 7. strani)

Ob srečanju v TP Martinjak je zapel tudi pevski zbor Tabor

Po slavnostni seji delavskega sveta je sledil še kulturni program. Rdeč nagelj, igranje godbe, pesem pevskega zbora in recitacije, vse to je še popestrilo svečanost praznovanja.

Svečano sejo delavskega sveta je začel predsednik Jože Branišelj, pozdravil prisotne in po uvodnih besedah pozval direktorja za slavnostni nagovor. V svojem govoru je direktor poudaril gospodarski pomen naše temeljne organizacije v občini in v našem najširšem gospodarskem prostoru. Obudil je prehojeno razvojno obdobje. Dejal je, da je iz majhnih zasnov — zabojarne zrastle v tridesetih letih moderna tovarna pohištva, ki je dosegla velik sloves na domačem pa tudi na tujem tržišču. Prisotne je seznanil tudi z našim prihodnjim razvojem do leta 1980. Zatem je dal priznanje organom upravljanja in družbeno-političnim organizacijam, saj se brez prizadevanja le-teh ne bi tako uspešno razvijali.

Vsi prisotni so se veselili jubileja Bresta. Po podelitvi jubilejnih nagrad in po fotografiranju je postalo vzdušje še bolj sproščeno in razigrano. Prijeten je bil pogled na medsebojno kramljanje in izpovedovanje doživetij med upokojenci in jubilarji. Zaplesali so in tudi zapeli.

»Vsakokrat, ko nas povabite na sprejem, smo vabila nadvse veseli!« so dejali upokojenci. »To je lepa priložnost, da se pomimo o marsičem, zvedo o našem podjetju marsikaj, skratka, to srečanje nam nudi veliko razvedrilo.«

Jubilejne nagrade so nedvomno lepo priznanje, so pozornost, ki je za dolgoletnega člana kolektiva nujna,« so dejali delavci-jubilarji. »To je priznanje našemu delu, našim prizadevanjem.«

Na splošno je bilo praznovanje veselo in lepo. Godba je še naprej razveseljevala prisotne, ki

S slavnostne seje delavskega sveta v TP Stari trg

Nadvse slovesno praznovanje občinskega praznika

NA SVEČANI SEJI VSEH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE IN DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ SO PODELILI DOMICIL LOŠKEMU ODREDU, PRIZNANJA OBČINE »19. OKTOBER« IN PLAKETE OBČINE CERKNICA. MED ŠTEVILNIMI GOSTI JE BIL TUDI PREDSEDNIK SKUPŠČINE SR SLOVENIJE dr. MARIJAN BRECELJ. OB PRAZNIKU JE BIL ODPRTIH VEČ POMEMBNIH OBJEKTOV, Z IZGRADNJO NOVIH PA SO ZAČELI NA RAKEKU, V LOŠKI DOLINI, CERKNICI, V ŽILCAH

OTVORITEV NOVE ŠPORTNE DVORANE V CERKNICI JE IZSVENELA V PRAVO MANIFESTACIJO NAVDUŠENJA MLADIH IN OBČANOV.

19. oktobra je v polni športni dvorani pri osnovni šoli v Cerknici predsednik gradbenega odbora ing. Jože STRLE odprl namenu prelep objekt, zgrajen iz samoprispevka občanov naših šestih krajevnih skupnosti, prvega v vrsti objektov, za katere smo se dogovorili ob izglasovanju referenduma o samoprispevku. Objekt je veljal milijardo starih dinarjev, zgrajen pa je bil v ne-

ske tekmo. Taborniki so predstavljali svoje veščine, ves program pa so povezovali glasba in vmesni recitatorski vložki učencev osnovne šole Cerknica.

Razporejenju v dvorani je pripomogel tudi pihalni orkester Bresta. Učinkoviti prikaz spleta aktivnosti je zaključila skupina mladih, ki je sestavila iz svojih teles napis **HVALA**, ki je bil namenjen ne samo obiskovalcem te lepe prireditve, ampak prek njih tudi vsem delovnim ljudem in občanom, ki so prispevali za izgradnjo športne dvorane. Omeniti in pohvaliti velja tudi izvajalca del SGP Gradnje Postojna,

Slavnostna seja vseh zborov skupščine občine

investicija opredeljen v srednjeročnem planu razvoja občine Cerknica. Z dograditvijo tega objekta v letu 1978 bo omogočeno celodnevno poslovanje lekarne.

Popoldne so ob navzočnosti kolektiva delavcev Kartonaže, občanov in številnih gostov položili na Rakeku temeljni kamen za izgradnjo novih proizvodnih dvoran, v katerih bodo dobili delavci Kartonaže iz Rakeka možnost, organizirati sodobno industrijsko proizvodnjo.

Investicija je rezultat združevanja sredstev v okviru delovne organizacije in sredstev poslovnih bank.

SLAVNOSTNA SEJA VSEH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE IN DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ V NOVI SKUPŠČINSKI DVORANI V CERKNICI

22. oktobra je bila v novi skupščinski dvorani v Cerknici svečana seja vseh zborov občinske

mi sredstvi skupščine občine, Ljubljanske banke in Službe družbenega knjigovodstva.

Sodobni objekt je zgradilo SGP Gradišče Cerknica s kooperanti.

Predsednik skupščine občine Cerknica Jože HREN je v pozdravnem nagovoru na kratko ocenil uresničevanje srednjeročnega plana razvoja občine in ugotovil, da je v prvih dveh letih njegovega uresničevanja gospodarstvo doseglo ugodnejšo stopnjo letne rasti kot je bila predvidena, saj znaša leta kar 15 odstotkov od predvidene 9,1 odstotka. Produktivnost je rasla s stopnjo 13 odstotkov kar je za 6,7 odstotka več kot je bilo predvideno. Zaposlenost se giblje v planiranih okvirih, tako da imamo danes zaposlenih 5.186 občanov, kar predstavlja 36 odstotkov vsega prebivalstva.

Pomembno je, da se uresničujejo tudi investicijski programi v gospodarstvu, pa tudi v negospodarstvu. Smo pred pričetkom obratovanja nove Brestove to-

skupščine SRS Vladimir LOGAR, ki je poudaril velik pomen Notranjske v NOB in v socialistični revoluciji; zelo ugodno je ocenil gospodarski razvoj občine, poudaril potrebo za nenehno skrb za enakomerni razvoj vseh področij občine ter ugotovil, da se tako imenovani terciarni sektor gospodarstva, predvsem gostinstvo, ne razvija v korak z industrijskim razvojem, pa tudi ne z razvojem kmetijstva in gozdarstva.

Sledila je slovesnost ob podelitvi domicila Loškemu odredu. Utemeljitev domicila tej partizanski borbeni in kadrovske enoti, ki je delovala na območju Notranjske sorazmerno kratek čas in se je pozneje preimenovala v Soški odred in delovala na območju Primorske, Julijske krajine in Slovenske Istre, je podal predsednik občinskega odbora ZZZB NOV Jože TELIČ.

Predsednik skupščine je nato podelil letošnja priznanja občine »19. oktobra«, ki so jih prejeli:

1. Kartonažna tovarna Ljubljana TOZD Kartonaža Rakek
2. Krajevna skupnost Loška dolina

3. STRLE ing. Jože
ter plakete občine, ki so jih prejeli:

1. GORNIK Tone
2. JERNEJČIČ Tone
3. KOČEVAR Stanislav
4. MAZI Danimir
5. MELE Jože
6. RAZDRIH Leon
7. ŠEGA Stane

Predsednik skupščine je nato obvestil zbor, da je predsednik republike Josip Broz Tito ob 30-letnici odlikoval delovno skupnost Bresta z redom dela z zlatim vencem, Jožetu LESARJU pa je ob njegovi 60-letnici predal odlikovanje predsednika republike red dela z rdečo zastavo.

PROSLAVLJANJE V LOŠKI DOLINI IN BABNEM POLJU

Delegati, številni gostje in množica delavcev Kovinoplastike in občanov Loške doline je bila popoldne tega dne priča polaganju temeljnega kamna za izgradnjo novih proizvodnih zmogljivosti Kovinoplastike. Gre za pomembne investicije v znesku nad 10 starih milijard dinarjev za izgradnjo objektov Galvane in proizvodnih objektov Inoxa. Sredstva za investicije so združile temeljne organizacije Kovinoplastike, poslovne banke pa so udeležene s kreditnimi aranžmani.

Dolga kolona vozil se je iz Lože usmerila skozi Podgoro ter se popeljala po osem kilometrov dolgi modernizirani cesti v Babno polje. V Babnem polju je bila otvoritvena slovesnost, ki je privabila domala vse domačine in številne občane sosednjega Gorkega Kotara.

V imenu domačinov je prisotne pozdravil Franc TROHA in se zahvalil za sodobni cestni objekt, ki bo povezal partizansko Babno polje s svetom.

Glavni govornik direktor strokovnih služb Cestne skupnosti Slovenije Lojze BLENKUŽ je govoril o pomenu cestne povezave Loške doline in Slovenije z Goriskim Kotarom in SR Hrvatsko. Izgradnja ceste je bila mogoča ob velikem prizadevanju Skupnosti za ceste, Skupščine občine Cerknica, Gozdnega gospodarstva Postojna in občanov vasi Babno polje.

Tako so se iztekla praznovanja občinskega praznika, ki so bila letos še posebej slovesna zaradi pomembnih uspehov na področju gospodarskega razvoja, razvoja družbenih dejavnosti in na področju uveljavljanja in poglobljanja samoupravnih socialističnih odnosov. Vsa praznovanja pa so bila tudi v znamenju velikih jubilejev predsednika Tita in naše Zveze komunistov.

F. Sterle

Z otvoritve nove telovadnice v Cerknici

polnem letu dni. Velikost objekta 46 x 24 metrov je poročstvo, da bodo mladina, pa tudi odrasli, lahko vadili različne športne in rekreacijske dejavnosti, v dvorani pa bo prostora tudi za tekmovale športe.

Otvoritveno svečanost so dopadljivo dopolnili otroci s prikazom njihovih dejavnosti. Nastopili so cicibani, ki so se z ganljivo nerodnostjo trudili pokazati kar največ, kar so se naučili v okviru otroškega varstva. Solarji in solarke so se lotili težjih vaj na nekaterih orodjih. Upozorili pa so tudi košarkar-

ki je s svojimi kooperanti v hitrem času zgradil zares kvaliteten objekt.

TEMELJNA KAMNA ZA IZGRADNJO NOVE LEKARNE V CERKNICI IN NOVIH PROIZVODNIH DVORAN KARTONAŽE NA RAKEKU

21. oktobra je član gradbenega odbora za izgradnjo lekarne Leon RAZDRIH položil temeljni kamen za novo lekarno v Cerknici. Objekt, v katerem bo poleg lokala tudi stanovanje za potrebe lekarne, je kot prioriteta

Temeljni kamen za novo lekarno v Cerknici

skupščine in družbenopolitičnih organizacij. Med delegati ter številnimi gosti iz sosednjih občin, prijateljskih občin Slovenske Konjice in Cabar in družbenopolitični delavci, so bili tudi dr. Marijan BRECELJ, predsednik skupščine SRS, Vladimir LOGAR, podpredsednik skupščine SRS, Tone KRAŠEVEC, član CK ZKS, Anica KUCHARJEVA, članica predsedstva SRS, generalmajor Stjepan MIRKOVIČ, nekateri borci napada na Lož, več nosilcev partizanskega znaka 1941, predstavniki domicilnih enot občine, Bračičeve brigade, Jurišnega bataljona XVIII. divizije, Notranjskega odreda, aktivisti notranjskega okrožja OF in 4. bataljona I. brigade državne varnosti ter delegacija borcev Loškega odreda.

Slavnostna skupščina je bila v novi, moderno opremljeni dvorani skupščine občine v okviru poslovnega središča v Cerknici. Objekt je bil zgrajen z združen-

varne oblaginjenega pohištva, v Kovinoplastiki so ob občinskem prazniku položili dva temeljna kamna za nove proizvodne zmogljivosti. Tudi Kartonažna tovarna na Rakeku je pričela te dni z izgradnjo novih proizvodnih dvoran. Prav za občinski praznik smo odprli novo športno dvorano v Cerknici, tik pred izgotovitvijo so prostori Ljubljanske banke in Službe družbenega knjigovodstva v Cerknici, položili smo temeljni kamen za izgradnjo nove lekarne v Cerknici. Pridobili smo nove kilometre asfalta na Blokah in uresničili modernizacijo ceste Podgora-Babno polje. Poleg tega pa je v teku še vrsta investicijskih del v posameznih krajevnih skupnostih, kot so kanalizacija v Cerknici in v Starem trgu, električno omrežje v krajevnih skupnostih Nova vas in Cajnarje-Žilce, zadružni dom v Žilcah in druge.

Slavnostni govornik na svečani seji je bil podpredsednik

PRIZNANJE ING. JOŽETU STRLETU

Ob letošnjem občinskem prazniku je prejel najvišje občinsko priznanje »19. oktober« tudi glavni direktor BRESTA ing. Jože Strle.

V obrazložitvi je rečeno, da je to priznanje dobil za pomemben prispevek pri izgradnji in modernizaciji Bresta, ki se je v tridesetletni nenehni rasti razvil in uveljavil kot velika in sodobna industrija pohištva, za prispevek pri ustvarjanju novih oblik povezovanja v okviru lesne industrije na osnovi dohodkovnih odnosov, za integracijske povezave, za prispevek in razumevanje potreb za vključevanje združenega dela pri razreševanju vprašanj razvoja družbenega standarda delovnih ljudi in občanov ter za prizadevanja pri izgradnji nekaterih objektov družbenega pomena v občini Cerknica.

Cestitkam se pridružujemo tudi Brestovi delavci.

Korak naprej - a premajhen

OCENA URESNIČEVANJA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU V OBČINI

Sredi oktobra sta na skupni seji občinski komite Zveze komunistov in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta razpravljala o uresničevanju zakona o združenem delu in drugih neposrednih družbenopolitičnih nalogah (opredeljenih na 8. seji CK ZKS). V pripravi na to sejo je bilo že prej organiziranih več posvetov z odgovornimi družbeno-političnimi delavci vseh temeljnih in delovnih organizacij v občini.

Naj nanizam nekaj osnovnih ugotovitev, značilnih za sedanji trenutek družbeno-političnega življenja v naši občini.

Na področju uresničevanja zakonodaje o združenem delu je napravljen dokajšen korak naprej; v vseh srednjih vladata delovno vzdušje in aktivnost. Toda po analizi te ugotovitve se pokaže nekoliko drugačna slika. Vse delo in aktivnost se namreč še vedno vrtita v preveč ozkih krogih, naj si bo v strokovnih skupinah, v vodstvih družbenopolitičnih organizacij ali pri vodilnih delavcih.

Gre preprosto za to, da bolj množična politizacija delovnih ljudi in aktivno delovanje vseh delavcev že v času pripravljanja različnih predlogov in rešitev kljub vsem javnim in podobnim razpravam nista zadovoljiva in da se dejansko položaj delavcev v odločanju o ustvarjenem dohodku oziroma o vseh družbenopolitičnih zadevah preveč omejuje na goli formalizem. V tem smislu tudi aktivnost družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah ni dovolj usmerjena v kar največjo mobilizacijo slehernega delavca, v organizirano sistematično vodenje razprav in to v politično usmerjanje strokovnih in drugih skupin pri iskanju rešitev na osnovi delavčevega — razrednega interesa.

Domala povsod, zlasti pa še v obeh velikih delovnih organizacijah v občini potekajo razprave o samoupravnih organiziranosti. Nedvomno je to pomembno; na tem se tudi gradi vsebina samoupravnih odnosov med temeljnimi organizacijami ter drugimi skupnostmi. Ugotavljamo pa, da je ob tem v določenih primerih prisoten tudi preveč tehnično-organizacijski vidik, ne pa celota vseh tistih družbeno eko-

nomskih in tehnoloških pogojev, ki jih za oblikovanje temeljnih organizacij določa zakon (na primer variante v Kovinoplastiki z ustanavljanjem novih in združevanjem sedanjih temeljnih organizacij).

V razvijanju dohodkovnih odnosov ni veliko storjenega v vsebinskem smislu, kar zadeva to, da bi se bistveno spremenila do sedaj splošno veljavna praksa kupoprodajnih odnosov. So sicer že oprijemljivi poskusi in iskanja (Brest, Gradišče, Transavto), vendar predvsem v odnosih med temeljnimi organizacijami znotraj delovne organizacije, odločno premalo pa navzven, med temeljnimi organizacijami, ki so trajno medsebojno povezane ali soodvisne (kot proizvodnja in trgovina, gozdarstvo in lesna industrija in podobno).

Posebna pozornost v delu in aktivnosti je posvečena uresničevanju določil, ki se nanašajo na razporejanje dohodka in čistega dohodka in še zlasti delitve sredstev za osebne dohodke, kar je tudi razumljivo glede na zakonske roke. Zlasti slednje, se pravi, oblikovanje sistemov nagrajevanja, ki bi ustrezali načelom delitve po delu tako kot so v zakonu razčlenjena, predstavlja za vse dokaj trd oreh. Po oceni bodo povsod v roku zadostili zakonskim določilom. Morali pa se bodo sistemi nagrajevanja še lep čas iz-

popolnjevati in dograjevati, da bodo zadostili duhu in ne le črki zakona.

Toda, če pri delitvi sredstev za osebne dohodke vendarle ugotavljamo, da smo na pravi poti pri iskanju meril in kriterijev za živo delo, ugotavljamo, da se minulemu delu posveča premajhna pozornost (najdalj je v tem Brest) oziroma, da ni pri razmišljanjih o delitvi in nagrajevanju po minulemu delu dovolj dojetje spoznanje, da gre za odpravljanje mezdne miselnosti oziroma meznega obnašanja in položaja delavca ter da gre za stimulans, ki delavce postavlja v pravo vlogo upravljalcev in gospodarjev družbenega premoženja, ki jih mora stimulirati k vedno novim naložbam ter k povečevanju dohodka in družbenih sredstev.

To je le nekaj poglavitnih splošnih ugotovitev o uresničevanju zakona o združenem delu. Dnevni red je obsegal širše področje, o čemer pa bi bil potreben daljši ali poseben prispevek.

Naj še dodam, da je bila v tem sklopu ocenjena in podprta kot politično pravilna usmeritev TOZD Transavto Cerknica, da se poveže z delovno organizacijo Avtomontaža iz Ljubljane; zatem, da se morata Brest in Kartonaža Rakek v smislu načel samoupravnega družbenega planiranja dogovoriti in razčistiti morebitne probleme okrog poslovnega prekrivanja razvojnih programov ter še, da gre Kmetijska zadruga v organiziranju temeljnih združnih organizacij (TZO) v smislu nedavne javne razprave o kmetijstvu ne da bi čakala na novi zakon o združevanju kmetov v kmetijske zadruge, ki bo sprejet predvidoma prihodnje leto, ker so tudi ob tem za osnovo določila zakona o združenem delu.

J. FRANK

Za desetletnico — polharsko srečanje

Deset let izhajanja našega glasila smo praznovali prav svojevrstno, na polhanju pod vrhom Slivnice na prijetni ravni pri Grahovski lovski koči.

Deset let mineva, ko je 25. oktobra 1967 izšla prva številka glasila, ki še danes prinaša delovnemu kolektivu Bresta redno iz meseca v mesec obvestila o vseh važnih dejavnostih, o vseh aktualnih vprašanjih in strokovnih predvidevanjih.

Ob rojstvu Brestovega obzornika je bilo v prvi številki med drugim v uvodniku napisano: »To mora biti glasilo celotnega kolektiva. V njem naj najdejo mesto pobude in poslovne odločitve samoupravnih organov v kombinatu, kritične osvetlitve, sugestije, predlogi in priznanja političnih organizacij v podjetju, pa tudi vseh članov kolektiva.«

Koliko tega je uspelo zagotoviti sodelavcem Brestovega obzornika, vedo najbolje oceniti bralci sami.

Z lastnim občutkom in ob vrsti prejetih priznanj, da je bilo v desetih letih opravljeno veliko delo na področju obveščanja ko-

lektiva, smo se zbrali, da proslavimo 10-letnico izhajanja.

Sončno popoldne je dajalo tej, eni izmed mnogih prireditev praznovanja 30-letnice ustanovitve Bresta še poseben čar. Kruh, sol in šilce žganja udeležencem polhanja je bil zunanji izraz dobrodošlice tovarišev od glasila, ki so pripravili in organizirali to srečanje. Res prijetno in še izvirno povrhu!

Srečali smo se stari znanci, ki so osnovali prvo številko Brestovega obzornika: Harmel, Kebe, Mlinar, Tavželj in Trovovšek. Tu so še sodelavci in člani uredniškega odbora, ki sedaj ureja glasilo: Levec, Zabukovec, Mele, Zmardaršič, Sterle in drugi, pa fotograf Skrlj. Škoda, da ni nikogar iz Loške doline. Prisotnih je večje število sodelavcev, ki so s svojim delom skozi desetletje prispevali k izhajanju glasila.

Polharji so že odnesli skrinjice. Ostali udeleženci smo bali nali, pripravljali ogenj. Res prijetno počutje. Srečali so se sodelavci, ki so opravili in bodo še opravljali veliko delo — izhajanje glasila. To je bilo besed, smeha, novic. Z nočjo je prišla do izraza tudi poslastica z roštilja, ki jo je pripravil neumorni Tavželj.

Že so se vrnil z obhoda prvi polharji. Enega samega polha so ujeli. Zakaj samo enega? Luna, močan veter in skovikanje sove, so izgovori. Upanje je, da bo v drugem obhodu boljši lov.

Medtem pa se je ob tabornem ognju začela slovesnost ob praznovanju 10-letnega jubileja glasila. Govorniki so podčrtali pomen izhajanja glasila, iz besed pa je vrela misel: Brestov obzornik je zrasel z delovnim kolektivom, zrased s svojimi bralci po temeljnih organizacijah in v krajevnih skupnostih, kjer živijo delavci s svojimi družinami. Tako usmerjeno glasilo ima zagotovljen prihodnji razvoj, ima pa tudi odgovornost, da v celoti uresničuje sprejeto nalogo svoje samoupravne sprejete vsebinske zasnove.

Razpravljamo o prvih številkah »Brestovke«, o prijetnih in težkih trenutkih, pa o današnjih problemih in nalogah je sledilo pozno noč.

Deset let Brestovega obzornika je za nami. Nove naloge stojijo pred uredniškim odborom, zato jim želimo, da bi tudi v prihodnje tako zagnano in uspešno zagotavljali izhajanje glasila kolektiva Brest Cerknica.

D. Trovovšek

Pripis uredništva: Omenjeno srečanje je bila le skromna oddolžitev vsem dosedanjim članom uredniških odborov, ki so — brez honorarjev — opravljali doslej to zahtevno delo. Ko se bomo oddahnili od številnih oktobrskih proslav in praznovanj, pa nameravamo za 10-letnico glasila organizirati problemsko razpravo o obveščanju v naši delovni organizaciji in v občini.

B. Levec

Likovni ustvarjalci - samorastniki

OKTOBRSKA RAZSTAVA V SALONU POHIŠTVA V ZNAMENJU 30-LETNICE BRESTA

Oktober je bil v znamenju praznovanj Brestovega jubileja, katerim se je pridružil tudi Salon pohištva, ki je pripravil razstavo notranjskih samorastnikov — likovnih ustvarjalcev ter tako svojevrstno podprl ljubiteljsko kulturno tvornost delavcev Bresta in drugih občanov.

Razstavljali so: Rozalija BERGLEZ, učiteljica na osnovni šoli Stari trg, Ivana BRANCELJ, kmetica iz Brezij, Franci KOROŠEC, lesni tehnik, zaposlen na Brestu, Slavko MIKŠE, delavec Bresta, Igor MODIC, grafični retušer z Rakeka, Janez PETRIČ, lesni tehnik, zaposlen v Kovinoplastiki, Tomo RESINOVIČ, kvalificiran mizar — Brest, Stojan SPAREMBLEK, šofer iz Martinjaka, Ludvik ŠRAJ, šofer iz Vrhnik, Darja ŠTEFANČIČ iz Starega trga, dijakinja pedagoške gimnazije in Marija ŽURGA, gospodinja iz Martinjaka.

Otvoritev razstave je bila 7. oktobra. Pred dokaj številnim občinstvom je uvodoma spregovorila prof. Boža Breclj, ki je med drugim dejala:

»Ob številnih razstavah priznanih bližnjih in drugih slovenskih umetnikov je treba pozdraviti to razstavo kot posebno obliko kulturnega življenja, ki izvira neposredno iz domačega okolja — in ki tudi raste ob vsakem vsakdanjem delu.

Vprašali bi vas, samorastniki, kaj vas je nagnilo k temu, da svoj čas posvečate upodabljanju, da iščete svoj boljši, lepši jaz po poteh umetnosti? Da se ukvarjate s tem zamudnim slikarstvom, kiparstvom, lesno skulpturo, grafiko in podobnim. Vsak človek išče lepoto — išče svojo duhovno sproščenost, ne le telesno; iščemo jo vsepovsod — tudi zgrešeno in potrošniško. Ali vas je navdihnila želja po slavi, za-

služku? Zdi se mi, da bi vas razvrednotili, če bi bile vaše težnje usmerjene le k takim ciljem.

Umetnost — še tako preprosta ali zapletena, — je vedno odpirala pota človeku — kot blodna večja je plesala pred njim svoj bleščeči ples.

Vaša merila, kakršna pač so — so vaša; izražajo vašo vitalnost, vaše možnosti; vsaka zaokrožena podoba o čemerkoli — zlasti o umetniškem delu — pa zahteva kompromis! In da govorim v jeziku naše družbene stvarnosti: s svojim samorastniškim umetniškim delom utrjujete tudi samoupravne odnose v kulturi; dvigate njeno kvaliteto in vpliv. Ne moremo uveljavljati le družbeno-ekonomskih pogojev in reproducirati staro vsebino v kulturi in umetnosti. Tudi vi ste dokaz, da je treba odklanjati potrošniško miselnost, komercializem in podobno. Tudi to so resnice našega življenja, ob katerih se moramo zamisliti.

S takimi kulturnimi akcijami odpiramo širša obzorja — zlasti mladim, ki imajo danes tudi drugačne možnosti za razvoj svojih sposobnosti in umetniških talentov! Mnogi veliki ljudje v slikarstvu in literaturi so rasli in hodili kot samorastniki, va so ostali kažipot v umetnosti in v življenju.

Tudi v krajšem kulturnem programu so sodelovali amaterji — domačini, moški pevski zbor Tabor iz Cerknice.

Tako je bila oktobrska razstava v Salonu pohištva nov korak v Brestovih prizadevanjih, kako čimbolj neposredno približati kulturo svojim delavcem in drugim občanom, obenem pa bo lepa spodbuda za še večjo in bogatejšo tvornost umetnikov — samorastnikov.

SLOVESNO PO NAŠIH TOZD

(Nadaljevanje s 5. strani) ugotavljali so velik napredek, zlasti pri odpravljanju težaškega dela z modernizacijo žagalnice in skladišča žaganega lesa ter pri ureditvi družbene prehrane.

Po končani seji so se vsi prisotni udeležili svečanosti ob odkritju spominske plošče na naši novi žagi.

M. Šepec

TOVARNA IVERNih PLOŠČ IN SKUPNE DEJAVNOSTI

V okviru praznovanja 30-letnice delovne organizacije Brest sta imela delavska sveta Skupnih dejavnosti in Tovarne ivernih plošč 21. oktobra skupno svečano sejo.

Na sejo so bili povabljeni tudi upokojenci teh dveh delovnih skupnosti, kjer so jim bile izročene spominske značke ter jubilejni, ki so zvesti člani delovne organizacije deset, dvajset in trideset let.

Predsednik delovnega predsedstva je v uvodnem pozdravnem nagovoru orisal tridesetletno razvojno pot Bresta in nakazal prihodnji razvoj delovne organizacije.

Po končanem svečanem delu in po podelitvi nagrad jubilejnom so prisotni ob zakuski v priščnem razgovoru obujali spomine na delovne uspehe in tovarištvo ter tako še enkrat poudarili pripadnost Brestu.

Š. Bogovčič

Gasilska prireditve v počastitev jubileja

2. oktobra je bila pred Tovarno pohoštva Cerknica velika gasilska prireditve. Z njo so gasilci počastili tridesetletnico delovne organizacije Brest in tridesetletnico gasilskega društva Tovarne pohoštva Cerknica. Prireditve je lepo uspela, čeprav jo je ves čas motil dež.

Pričela se je že ob deveti uri z gasilsko parado po ulicah Cerknice. V njej so poleg gasilcev naše delovne organizacije sodelovali še pripadniki gasilskih društev občine Cerknica ter gasilci iz Marlesa, Mebla, Novolesa in Stola. Slavnostni sprevod z godbo, prapori, gasilci in gasilskimi vozili, se je ustavil pred tribuno pri Tovarni pohoštva Cerknica. Tu sta zbrane gasilce in goste pozdravila predsednik društva Tovarne pohoštva Cerknica Marjan Meden in glavni direktor Bresta ing. Jože Sterle.

Delo društva v preteklih tridesetih letih je na kratko orisal slavnostni govornik Marjan Meden. Povedal je, da je bilo gasil-

ske društvo Tovarne pohoštva Cerknica, ki združuje gasilce te temeljne organizacije, Tovarne ivernih plošč in Skupnih dejavnosti, ustanovljeno isto leto kot delovna organizacija Brest. To pomeni, je dejal, da so se delavci že ob sami zasnovi podjetja zavedali nevarnosti, ki jo za družbeno sredstva in za njihovo eksistenco predstavlja požar. Začetek je bil sicer skromen, saj novoustanovljeno društvo sprva ni imelo niti primerne prostora niti potrebnega gasilskega orodja. Z razvojem podjetja pa sta rasli tudi delavnost in sposobnost društva, tako da je zdaj prav gotovo eno izmed najboljših v občini. Visoka akcijska spo-

sobnost gasilcev pa je v lesni industriji še kako pomembna, saj je osnovni pogoj za obvarovanje s trdom pridobljenih dobrin.

Pred zaključkom svečanega dela prireditve je predsednik Občinske gasilske zveze Andrej Silc podelil devetindvajsetim članom društva priznanja za njihovo dolgoletno aktivno delo v gasilski organizaciji. Stirje člani društva pa so za svojo posebno prizadevnost na tem področju prejeli še odlikovanja Gasilske zveze Slovenije.

Drugi del prireditve je obsegal tradicionalno tekmovanje gasilcev Bresta, Marlesa, Mebla, Novolesa in Stola. Pomerili so se v izvedbi trodelnega napada z motorno brizgalno in v taktični vaji. Zmagala je ekipa iz Mebla, drugi je bil Brest, sledili pa so mu Novoles, Marles in Stoli.

V. Znidaršič

S slavnostne otvoritve gasilske prireditve

Filmi v novembru

10. 11. ob 19,30 — francoska komedija NORA DIRKA.
12. 11. ob 19,30 in 13. 11. ob 14. uri — ameriška kriminalka LETEČI ODRRED SCOTLAND YARDA.
13. 11. ob 19,30 — nemški pustolovski film SKRIVNOST RENA.
14. 11. ob 19,30 — ameriška drama LENNY.
17. 11. ob 19,30 — francoska kriminalka NEVAREN POKLIC.
19. 11. ob 17. uri — švedski mladinski film PIKA NOGAVIČKA NA BEGU.
19. 11. ob 19,30 in 20. 11. ob 16. uri ameriška grozljivka GRIZLI.
20. 11. ob 19,30 — nemški pustolovski film MAŠČEVANJE KRALJEVE HUNOV.
21. 11. ob 19,30 — ameriški pustolovski film PLAMEN NAD SMIRNO.
24. 11. ob 19,30 — ameriški pustolovski film MIHAILO STROGOFF.
26. 11. ob 17. uri in ob 19,30 — jugoslovanski film HAJDUŠKI ČASI.
27. 11. ob 16. uri — ameriški zgodovinski film STIRJE MUŠKETIRJI II. del.
28. 11. ob 19,30 — ameriški western MOŽ, IMENOVAN TRINITA.
29. 11. ob 16. uri in ob 19,30 — ameriška kriminalka IMENUJEM SE GATOR.
30. 11. ob 16. uri in ob 19,30 — ameriški vojni film DO PEKLA IN NAZAJ.

Košarkarji Bresta v Cerknici

Cerknica 20. 10. Sinoči je v novi oranžni dvorani v prijateljski košarkarski tekmi BREST premagal INDUSTROMONTAŽO z rezultatom...

Tako nekako bi verjetno začeli novinarsko poročilo za športni del časopisja. Naš namen pa je bolj opisati nekaj vtisov s popoldanskimi prireditvami 19. oktobra.

Ob svečani otvoritvi, ki jo je v uvodu razglasil predsednik gradbenega odbora ing. Jože Sterle, se je predšolska in šolska mladina z uspešno prireditvijo in prikazom svojega dela, ob sodelovanju pihalnega orkestra BREST, dostojno zahvalila vsem, ki so prispevali sredstva za novo telovadnico. Prenekateremu ob-

skovalcu se je ob tem trenutku utrnula solza in več občanov sem slišal, ko so dejali: »Za take akcije bomo še prispevali svoj denar.«

No, in tekma? Za Cerkničane, zlasti pa še za mladino, vsekakor spektakularni dogodek. Tekma, ki je bila na zadovoljivi ravni, je že kmalu na začetku razburila navijaške duhove v nabito polni telovadnici. Gledalci so burno pozdravili vsako uspešno akcijo domačega ali gostujočega moštva.

Verjetno izražam željo vseh gledalcev, da si takih prireditve še želimo, pa ne samo prijateljskih tekem, pač pa tudi kakšnega kvalitetnejšega turnirja.

J. Mele

Ob mesecu knjige

Vsako leto od 15. oktobra do 15. novembra vsa sredstva obveščanja govorijo o mesecu knjige, o čim tesnejšem stiku knjige z bralcem in obratno.

Kaj smo ob tem naredili v naši občini? Marsikdo bo rekel — nič. Dosti res ne. Vendar imamo od leta 1973 v Cerknici občinsko knjižnico, v Starem trgu od leta 1975 in v Novi vasi od leta 1976 podružnični knjižnici (v Starem trgu je res že precej časa zaprta zaradi pomanjkanja kadra).

Vendar je še vedno slišati, da za branje ni poskrbljeno, ker so ljudje še vedno prepričani, da so knjižnice le za otroke. Res je med obiskovalci predvsem mladina — mogoče ima res več časa za branje ali pa jih prisili obiskati knjižnico seznam knjig za obvezno šolsko branje. Nekaj je na tem resnice, vendar skoraj sleherni mladi bralec sprašuje tudi za literaturo odraslih, ki jo posreduje sorodnikom in sosedom.

Vendar je obisk odraslih še precej skromen. Po eni strani je slišati, da je knjižnica prostorsko preveč oddaljena in je niso navajeni obiskovati, po drugi strani pa, da je v njej premajhna in neustrezna izbira. Tudi na to bi lahko dali delni pritrdilni odgovor. Delno pa je res, da niti knjižničar niti otrok ne moreta poznati okusa odraslega bralca na daljavo. Knjižnica ima urejene knjige za prost pristop ali po domače — vsak obiskovalec si vsako knjigo lahko ogleda in izbere. Zato smo veseli vsakega bralca, veseli vsake pripombe in kritike, vendar na pravem mestu, torej v knjižnici ob knjigi, ne pa na cesti in od ljudi, ki še nikoli niso prestopili praga tega prostora.

Na koncu naj še dodam: knjižnico v Cerknici lahko obiščete v ponedeljek od 9. do 12. ure in od 13. do 17. ure, v torek, četrtek in petek pa od 10. do 15. ure; v Novi vasi v soboto od 9. do 11. ure; delovanje knjižnice v Starem trgu pa bomo omogočili v najkrajšem času.

H. Mele

Košarkarji BRESTA ob otvoritvi nove telovadnice

NAŠI UPOKOJENCI

V zaslužni pokoj je odšla Marija Ponikvar, dolgoletna delavka v likvidaturi na Skupnih dejavnostih.

Kot sama pravi, se bo kot upokojenka skušala ukvarjati s turističnimi uslugami na Blokah.

Skupne dejavnosti ji želijo obilo uspeha.

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Marija GRBEC, Vojko HARMEL, Jožica ILERŠIČ, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Janez MELE, Franc MULEC, Viktor OGRINC, Miha SEPEC in Vinko ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože ŠKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Gasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdelavi in prometu proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

GASILSKO TEKMOVANJE

25. septembra je bilo v Cerknici tekmovanje gasilcev iz gasilskih zvez Cerknice, Logatca in Cerknice. Nastopilo je 14 gasilskih društev; od tega ena ženska desetina, štiri industrijska gasilska društva in devet prostovoljnih gasilskih društev. Vse nastopajoče ekipe so tekmovali v trodelnem napadu, polaganju cevovoda na 105 metrov in v vezanju vozlov. Pri ženskih desetinah je bila seveda prva skupina PGD Begunje.

Industrijska društva:

1. Brest Cerknica
2. KLI Logatec
3. Borovnica
4. Brest-Martinjak

Prostovoljna GD:

1. Begunje
2. Grahovo
3. Gornji Logatec
4. Velike Bloke
5. Nova vas
6. Doljni Logatec
7. Stari trg
8. Babno polje
9. Ivanje selo

M. Doles

Ob tridesetletnici Bresta je bila organizirana tudi šahovska simulanka z vele mojstrom PARMO

Oktober je v našem malem mestu že leta in leta sila razgiban, pester. Ob letošnjih jubilejih, občinskem prazniku, otvoritvi pomembnih objektov in ob Brestovi tridesetletnici pa še posebej.

Meščani se torej ne morejo pritoževati, da jim je bilo dolgčas. Pa pogledajmo gibanje našega malega mesta še z druge strani!

Tržnica je bojda zato vedno prazna, ker čez njo vleče neznošen preprih, pa tudi pristojbina je baje previsoka. To izjavo je sicer podala le ena oseba, toda iz enodnevnega direndaja na mesec sodeč, bo nekaj tega le držalo, saj se občasni kramarji raje stiskajo pod svojimi platnenimi strehami. Morda je to stvar reklame. Kdo bi to vedel? Pri vsem tem pa ni odveč omeniti, da se že dalj časa šušlja, da bodo lastniki svojih odsluženih fičakov, katre in podobnih koret začeli ob nedeljah svojo razprodajo. Podobno kot nekdanj Pod Lipco v Ljubljani. Obeta se nam torej tudi nedeljska zabava, saj so sedanje dokaj dolgočasne.

V edini turistični poslovalnici, ki jo ima SAP na avtobusni postaji se nič kaj ne pohvalijo s turističnim prometom. Le tu pa tam pride kakšen tujec povprašati za ribolovno dovolilnico, ki pa jo je možno dobiti le v Dolenjem jezeru. Pred letom so jih prodajali tudi v poslovalnici in bi jih še, če bi bili ugodni pogoji. (Znano je, da so pogoji ugodni, le od Ribiške družine je pričakovati odločilni korak.) Nasprotno pa so zelo zadovoljni z organizatorji najrazličnejših izletov. Teh je bilo v letošnji sezoni toliko, da so le težka ustregli vsem.

Ali veste, da stane steklenica piva — denimo v naši ŽAJFENCI za 50 novih par več kot v eminentnem ljubljanskem hotelu LEV? (Cene in storitve pri nas zaračunava THP JAMA — POSTOJNA)